

Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Polski

Association for Sustainable Development of Poland

KOMUNIKAT STOWARZYSZENIA NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU POLSKI

Niniejszym informujemy, że w dniu dzisiejszym Stowarzyszenie na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Polski w porozumieniu z członkami Parlamentarnego Zespołu do spraw Zrównoważonego Rozwoju Polski rozpoczyna zbieranie podpisów pod wnioskiem o następującej treści:

Udzielam poparcia wnioskowi o poddanie pod referendum ogólnokrajowe sprawy przyszłości Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i Polskiej Ziemi zawierającemu następujące pytania:

- 1.** *Czy jesteś za utrzymaniem dotychczasowego systemu funkcjonowania Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”, określonego w ustawie z dn. 28 września 1991r. o lasach (Dz. U. 2011 nr 12 poz. 59, ostatnia zmiana Dz. U. 2013 nr 628 poz.1247), co zabezpiecza dotychczasowe funkcje tego podmiotu w wypełnianiu potrzeb narodowych?*
- 2.** *Czy jesteś za zobowiązaniem rządu do pilnych negocjacji Traktatu Akcesyjnego w zakresie wolnego obrotu ziemią dla obcokrajowców w Polsce – uwzględniając, iż stanowisko Rządu do zmiany w traktacie powinno być następujące: Zakup polskiej ziemi przez obcokrajowców będzie możliwy od roku, w którym siła nabywcza średniej pensji Polaka będzie stanowiła minimum 90% średniej siły nabywczej średniej pensji mieszkańców 5 najbogatszych Państw UE.*

Uzasadnienie do pytania nr 1.

1. System funkcjonalny Lasów Państwowych, określony w obowiązującej aktualnie ustawie o lasach, gwarantuje utrzymanie samowystarczalności ekonomicznej tego przedsiębiorcy przy wypełnianiu obowiązków tego podmiotu.
2. Do obowiązków Lasów Państwowych należy: stwarzanie wielkoobszarowego bezpieczeństwa ekologicznego kraju i w skali globalnej, zaspokajanie zapotrzebowania społeczeństwa na bezpłatne świadczenia, płynące z powszechnej dostępności lasów, zaspokajanie zapotrzebowania ludności i przemysłu na surowiec drzewny, wspomaganie administracji publicznej w wykonywaniu jej obowiązków m.in. w zakresie kształtowania bezpieczeństwa terytorialnego kraju.
3. Niezależne ekspertyzy prawne i ekonomiczne nie pozostawiają wątpliwości, że propozycje, zawarte w projekcie ustawy o zmianie ustawy o lasach z dnia 7 stycznia 2014 r, są z najwyższą tego pewnością niekonstytucyjne i doprowadzą do destrukcji funkcjonalnej Lasów Państwowych, w tym do utraty zdolności tego podmiotu do samofinansowania swojej działalności. Zdolność ta jest warunkiem wypełniania przez LP wyżej wymienionych obowiązków tego podmiotu.
4. Jedną z konsekwencji destabilizacji funkcjonalnej Lasów Państwowych będą zapewne tzw. plany restrukturyzacyjne, przewidujące m.in. tzw. „częściową” wyprzedaż zasobów leśnych, będących w zarządzie Lasów Państwowych. Możliwość taką stwarza przepis art. 38 ust.1. pkt. 5 ustawy o lasach.

Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Polski

Association for Sustainable Development of Poland

5. Tym negatywnym skutkiem nie zapobiegnie wprowadzenie do Konstytucji ewentualnego zapisu, iż Lasy Państwowe (lub zasoby leśne w zarządzie Lasów Państwowych) nie będą podlegać prywatyzacji, w szczególności nie zapobiegną destrukcji funkcjonalnej Lasów Państwowych w razie naruszenia dotychczasowego systemu funkcjonalnego LP w następstwie ewentualnego uchwalenia ustawy o zmianie ustawy o lasach zgodnie z projektem tego aktu z dnia 7 stycznia 2014, albo w razie przyjęcia, w ramach nowelizacji ustawy o lasach, rozwiązań podobnych do rozwiązań, zaproponowanych w ww. projekcie.
6. System funkcjonalny Lasów Państwowych, określony aktualnie w ustawie o lasach, jest optymalny z punktu widzenia doniosłej roli tego podmiotu. System ten powinien być utrzymany. Powinien ulegać doskonaleniu, lecz nie destrukcji – na przykład poprzez forsowanie zmian w ustawie o lasach, ujętych w projekcie nowelizacji tego aktu z dnia 7 stycznia 2014 r, albo w następstwie zmian podobnych.
7. Ponieważ Polskie Lasy Państwowe, dzięki obowiązującemu prawu, są wzorem realizacji koncepcji zrównoważonego rozwoju a więc zapewniają potrzeby społeczeństwa i jest ich coraz więcej i w coraz lepszym stanie nie wolno doprowadzić do ich destrukcji i przejęcia w obce ręce. Destrukcji i przejęciu służy propozycja rządowa odnośnie zmiany ustawy o lasach. Dlatego też pod referendum należy poddać pytanie. Czy jesteś za utrzymaniem dotychczasowego systemu funkcjonowania Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”, określonego w ustawie z dn. 28 września 1991r. o lasach (Dz. U. 2011 nr 12 poz. 59, ostatnia zmiana Dz. U. 2013 nr 628 poz.1247), co zabezpiecza dotychczasowe funkcje tego podmiotu w wypełnianiu potrzeb narodowych?

Uzasadnienie do pytania nr 2

1. W dniu 1 maja 2016 roku mija 12 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej i w tym dniu zakończy się zapisany w załączniku 12 Traktatu akcesyjnego 12-letni okres ochronny na zakup polskiej ziemi rolnej przez cudzoziemców. Po tej dacie polska ziemia rolnicza będzie mogła być zakupywana przez cudzoziemców na tych samych warunkach, na jakich w dacie podpisania Traktatu mogli ją nabywać obywatele Polski. Jest oczywiste, że nie zapewni to równoprawnego dostępu do polskiej ziemi rolnej obywateli Polski i cudzoziemców.
2. W Unii Europejskiej, zwłaszcza w państwach członkowskich tzw. „starej piętnastki”, ziemia rolnicza jest zdecydowanie droższa aniżeli w naszym kraju. Obywatele Polski nie osiągają zarobków porównywalnych z zarobkami obywateli innych państw członkowskich Unii Europejskiej. Powyższy stan nierówności pogłębia okoliczność, że polscy rolnicy są dyskryminowani zaniżoną, znacznie odbiegającą od średniej w UE, wielkością dopłat bezpośrednich dla rolników. Sprawia to, że słabiej dotowani polscy rolnicy nie będą mogli konkurować w ubieganiu się o nabycie ziemi z silniej dotowanymi rolnikami z wielu innych krajów Unii Europejskiej.
3. Obcokrajowcy z całą pewnością zainteresowani nabywaniem ziemi rolnej również z tego względu, że w większości krajów Unii Europejskiej istnieją silne bariery prawne uniemożliwiające nabycie ziemi rolnej przez cudzoziemców, a także przez własnych obywateli, niebędących rolnikami. Takie bariery istnieją m.in. we Francji, Niemczech, Danii, czy w Hiszpanii. Wymóg co najmniej 25%-owych dochodów rolnika z rolnictwa

Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Polski

Association for Sustainable Development of Poland

przy zakupie ziemi istnieje w prawie hiszpańskim. Obowiązek osobistego użytkowania zakupionej ziemi istnieje w prawie francuskim i w prawie duńskim. W prawie niemieckim istnieją możliwości administracyjnej ingerencji w prawo własności w sytuacji, gdy wchodzi w grę zagrożenie nadmiernej koncentracji ziemi, bądź też transakcja jest uznawana jako spekulacyjna.

4. W związku z kurczeniem się zasobów ziemi uprawnej na świecie i prognozą coraz większych problemów z zapewnieniem bezpieczeństwa żywnościowego, spodziewane jest wzmożone zainteresowanie ziemią rolniczą a jej zakup jej stanie się korzystną lokatą kapitału.
5. Wzmożone zainteresowanie obcokrajowców nabywaniem ziemi rolniczej w Polsce jest obserwowane obecnie. Przejawem tego są liczne transakcje nabywania ziemi rolnej przez zagraniczne osoby fizyczne i prawne, które wykorzystują do tego celu obywatele polskich, nazywanych potocznie „słupami”. Są oni finansowani przez zagranicznych nabywców i tylko tytularnie są właścicielami ziemi. W rzeczywistości ziemia rolna pozostaje w dyspozycji podmiotów zagranicznych, które przygotowują się do formalnego nabycia własności po 1 maja 2016 roku. Organizacje rolnicze szacują, że sytuacja ta może dotyczyć już setek tysięcy hektarów ziemi rolnej w Polsce.
6. Nieformalny zakup ziemi przez cudzoziemców był i jest przedmiotem dramatycznych protestów rolników, głównie z województwa zachodnio pomorskiego. Chcą oni powiększać swoje gospodarstwa, a nie mogą tego czynić, gdyż w konkurencji do zakupu ziemi, zarówno z zasobów Skarbu Państwa, jak i w obrocie prywatnym, przegrywają z fikcyjnymi nabywcami, finansowanymi przez rzeczywistych nabywców zagranicznych.
7. Proceder nieformalnego nabywania ziemi przez obcokrajowców należy uznać za wysoce niebezpieczny i prowadzący do sytuacji, że polska ziemia rolna stanie się własnością zagranicznych podmiotów w skali nieporównywalnie większej niż w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Sytuacja ta niebezpieczna jest również z tego powodu, że polska ziemia rolna może trafiać w ręce właścicieli, którzy nie będą zainteresowani jej uprawą, a tylko, albo głównie, lokatą kapitału. Może to być istotne zagrożenie dla bezpieczeństwa żywnościowego Polski, a także zagrożenie dla interesu ekonomicznego całej polskiej gospodarki, w której produkcja rolnicza odgrywa istotną rolę.
8. W świetle powyższych faktów, przy całkowitym braku zainteresowania rządu obroną polskiej ziemi objawiającym się także blokowaniem inicjatyw legislacyjnych opozycji, ze niezwykle celowe i bardzo pilne należy uznać postawienie pod referendum pytanie: **Czy jesteś za zobowiązaniem rządu do pilnych renowacji Traktatu Akcesyjnego w zakresie wolnego obrotu ziemią dla obcokrajowców w Polsce – uwzględniając, iż stanowisko Rządu do zmiany w traktacie powinno być następujące: **Zakup polskiej ziemi przez obcokrajowców będzie możliwy od roku, w którym siła nabywca średniej pensji Polaka będzie stanowiła minimum 90% średniej siły nabywczej średniej pensji mieszkańców 5 najbogatszych Państw UE.****

W imieniu Stowarzyszenia

Prof. dr hab. Jan Szyszko
Prezes Stowarzyszenia